

Kris som läranderesurs

– Hur orkanen Katrina förändrade New Orleans

Inledning

Den amerikanska staden New Orleans är en plats ständigt hotad av kriser. New Orleans ligger flera meter under havsytan i deltat vid Mississippiflodens mynning och skyddas av ett antal konstgjorda öar, fördämningar och avvattningsystem, som håller staden över vatten (Bourne 2007). Den 29 augusti 2005 ödelade den förödande orkanen Katrina New Orleans genom att skyddsvallarna brast och staden översvämmades. 1833 människor dödades. Lik flöt omkring i det förorenade vattnet. Majoriteten av de avlidna var äldre personer. Översvämningen förhindrade invånare från att återvända genom att skada eller förstöra hem, avbröt tillgång till rent vatten, begränsade försörjningsmöjligheter och skapade osäkra livsförhållanden. Hundratusentals invånare blev hemlösa och evakuerades från New Orleans. Katrina var en traumatiserande händelse för förtvivlade New Orleansbor, som förlorade familjemedlemmar, sociala relationer, stadsdelar och kulturella aktiviteter, som definierade deras liv. Krisen drabbade människor och stora delar av samhället, hotade grundläggande värden och funktioner, och kunde inte hanteras med normala resurser. Orkanen Katrina avslöjade omfattande brister i amerikansk krisberedskap, krisledning och krishanteringsförmåga, som situationell omedve-

tenhet, misslyckande i att evakuera invånare före orkanen, oförmåga att förutse fattigas, hemlösas, äldres och funktionshindrades utsatthet, behov och svårigheter i att lämna staden och missförhållanden i härbärgen. När jag talar om individers kriser i artikeln är det traumatiska kriser jag avser. *Traumatisk kris* definierar jag som något som uppkommer när tidigare livserfarenheter, kunskaper och reaktionssätt inte är tillräckliga för att förstå och hantera en akut händelse.

Syftet med artikeln är att undersöka hur orkanen Katrina förändrade New Orleans med utgångspunkt i teorier om etniska relationer och etniska identiteter i relation till plats. *Etniska relationer* refererar till alla slags förhållanden som uppstår i mötet mellan människor som tillhör etniska grupper (Westin *et al.* 1999). Etniska identiteter behöver förstås i sin kontext (Carter, Donald och Squires 1993; Back 1996). Människor och grupper identifierar sig med platser: "[Places] play a potentially important part in the symbolic and physical dimension of our identifications. It is not spaces which ground identifications, but places" (Carter, Donald och Squires 1993, s. xii). Artikeln diskuterar även kulturell identitet, diskriminering, stigmatisering, hemlöshet, misstro mellan etniska grupper och bostadssegrering och hur dessa strukturerar ett krissam-

hälle. Etnisk bostadssegregation ses i den här studien som en konsekvens av maktordningar grundade på social klass, ideologier och i kulturella föreställningar om etnicitet. Det handlar alltså om en strukturell diskriminering.

Med utgångspunkt i hur New Orleans förändrades efter Katrina och krishantering dras även slutsatser om hur post-katastrofstäder kan utveckla lärandeförmågor för att stärka krisberedskap och hantera nya kriser. Undersökningen bygger på Karl Hedmans etnografiska deltagande observationsstudie av äldres sociala aktiviteter och mötesplatser som seniorcenter, kyrkor och matställen i New Orleans och Louisianas delstatshuvudstad Baton Rouge från 2005 till 2016. I samband med dessa deltagande observationer utfördes samtalsintervjuer med äldre personer och deras familjemedlemmar. Hedman använde då öppna frågor för att synliggöra intervjupersonernas erfarenheter och perspektiv på sociala handlingar, aktiviteter, identiteter, platser, sammanhang och strukturer för att få svar på frågeställningen hur New Orleans förändrades efter Katrina och identifierade därefter huvudteman och underteman i materialet. Den etnografiska förståelsen grundar sig även i Hedmans samtal med New Orleansbor då de efter orkanen Katrina hade evakuerats till Baton Rouge. Från 2005 till 2006 arbetade Hedman vid ett kriscenter i Baton Rouge för att stödja och stärka evakuerade barn och deras familjer.

Södra delen av Louisiana är ett flackt slättland med vidsträckta deltan, kustnära marsklandskap och träsk där hundratusentals av USA:s fattigaste medborgare bor. Två av fem barn i New Orleans lever i fat-

tigdom (Dreilinger 2016). New Orleans har det största gapet mellan rika och fattiga i hela USA. Gapet ökar mellan vita höginkomsttagare och afro-amerikanska låginkomsttagare (Quigley 2016). Orkaner som dödar människor drabbar återkommande södra Louisiana, många gånger med kraftiga översvämningar som följd. Att leva med orkanhot är att leva med oupphörlig ekonomisk risk. Naturen reflekterar nivån på segregationen i samhället. I lägre landområden bor det fler utsatta och fattiga. I förödelsen efter Katrina har människor fått hantera familjemedlemmars och vänners död, förlorade hem och den sönderslitande hopplösheten i att behöva börja om från början. New Orleans är också hårt drabbat av droghandel och kriminellt våld. 2016 mördades 170 människor i staden varav en tredjedel av de mördade var ungdomar (Dreilinger 2016).

New Orleansbors plats – och identitetskris efter Katrina

Samtalen med New Orleansbor visar att de har en stark kulturell identitet med sociala identiteter grundade på ett kulturellt medlemskap, som de socialiserats in i, med gemensamma symboler, värderingar, normer, traditioner och en historia, som resulterat i jazz, kreolmat och Mardi Gras-karnevalen. New Orleansbor identifierar sig med staden som en symbolisk plats. Stadens symboliska och kulturella föreställningar har ”inhemska amerikanska” (*Native Americans*), spanska, franska, afro-amerikanska, cajun, engelska och tyska inslag. Platsen har också ett fysiskt miljövärde för invånarna.

Efter orkanen kämpade New Orleansbor med att återerövra personliga och kulturella identiteter. Många New Orleansbor saknade identifierande dokument som körkort, socialförsäkringskort, födelseattester, bilregistreringar och skolbetyg, som försvårade arbetssökande och laglig bilkörning (Weber och Peek 2012:13). Intervjupersonerna berättade att evakuerade som flyttades till den federala regeringens trailerbyar stigmatiserades som *Katrina-flyktingar*, sjuka och med dålig hygien. Ordet *flykting* användes för att beskriva evakuerade från New Orleans. New Orleansbor uppfattade detta som diskriminerande, förolämpande och sårande. Det nedsättande begreppet *överskottsbefolkning* användes för att referera till New Orleansbor, som valde att stanna kvar eller som evakuerats till andra delar av USA. Stigmatiseringen bidrog till att marginalisera New Orleansbor. Strand-satta New Orleansbor beskrevs som *farliga* människor. Att typifiera människor på det här sättet resulterade i att Katrinas överlevande övervakades och kontrollerades. Långsam eller nekad återhämtning kontrollerade New Orleansbor i ett övergångsstadium. Miller (2012) betonar att begreppet *överskottsbefolkning* existerade även före Katrina men utvidgades efter orkanen till människor, som sökte tillfälligt boende och långstidsevakuerade.

Efter Katrina flyttade inom loppet av några dagar över 200 000 New Orleansbor till Baton Rouge. Tiotusentals av dessa evakuerade New Orleansbor valde att bo kvar i Baton Rouge efter Katrina. Efter orkanen skapades tillfälliga härbärgen i Baton Rouge. De evakuerade placerades

också i samhällen på landsbygden eller i små städer med avsaknad av allmänna buss- och tågtransporter och bristfälliga sociala tjänster. Evakuerade som placerades i den federala trailerparken i Baker utanför Baton Rouge saknade transporter för att åka till Baton Rouge för att söka arbete. Evakuerade barn i Baker missade flera månaders skolundervisning innan busstransporter hade ordnats (Miller 2012).

Samtalen med evakuerade åskådliggör att efter att de hade vistats en tid hos släkt och vänner i Baton Rouge var de evakuerade inte längre välkomna. New Orleansbor hade blivit en del av skolor, kyrkor och arbetsplatser i Baton Rouge. Många av dem hade svårt att anpassa sig till Baton Rouge, som möttes av kritik från Baton Rougebor. Samtalen visar att etnisk bakgrund var en avgörande faktor när evakuerade New Orleansbor inte kände sig välkomna i Baton Rouge. Evakuerade sa att bristen på etnisk mångfald i Baton Rouge var en bidragande orsak till att de saknade New Orleans. Många afro-amerikanska evakuerade kände sig utanför i Baton Rouge även när de var med andra afro-amerikaner. Samtidigt berättade andra evakuerade att Katrina möjliggjorde ett nytt liv för dem i Baton Rouge.

Katrina-tatueringen kallas mögelska-deavlagringen på tusentals hus i New Orleans. Den markerar den högsta vattentoppen 2005 när staden dränktes, som resulterade i att en stor del av New Orleans övergavs efter Katrina. Återvändande evakuerade chockades när de såg mögelskadade hem och gyttjiga trädgårdar. Eftersom vattnet som högst nått upp till hustaken förstördes personliga till-

hörigheter. Vattnet sjönk eller pumpades undan efter orkanen. Mögelskadeavlagringen syns fortfarande på många byggnader. Efter Katrina letade räddningsarbetare efter överlevande. I samband med detta arbete kodmärkte räddningsarbetare de flesta hus med sprayfärg för att kommunicera antal instängda personer och skador efter att de inspekterat byggnader. Evakuerade berättade om svårigheterna med att gå från att ha en starkt positiv kollektiv identitet och platstillhörighet till New Orleans före Katrina till att efter orkanen negativt kritiserats, stigmatiserats och diskrimineras av omvärlden.

Hemlöshet och etnisk boendesegregation

Alldeles före Katrina tog sig många New Orleansbor till idrottsarenan *the Superdome*, konferensbyggnaden *New Orleans Ernest N. Morial Convention Center* och andra tillfälliga härbärgen. Efter Katrina flyttade New Orleansbor runt från skadade och förstörda hem till hotell, tillfälliga härbärgen, släktingar och vänner i Baton Rouge, Houston och andra städer. Tiden gick och evakuerade tvingades på nytt flytta till följd av att familjers och vanners personliga och materiella resurser inte räckte till (Hori *et al.* 2009). Afro-amerikanska kvinnor fick flytta mest av alla samhällsgrupper (Weber och Peek 2012:14) och var därmed utsatta för dubbel diskriminering (hooks 1981) i och med att de var svarta (etnicitet) kvinnor (kön). Evakuerade förlorade inte enbart hem utan också arbeten och sociala nätverk i och med att de tvingades att flytta till andra städer.

Efter Katrina ersattes hyreslägenheter

med radhus i New Orleans. Denna förändring pressade fattiga, svarta arbetarklassfamiljer till förorter för att leta efter billigare hyreslägenheter eller tvingade dem till hemlöshet för att bo i tillfälliga härbärgen eller under stadens motorvägar. Efter orkanen ökade den hemlösa befolkningen i New Orleans från ca 6 000 personer 2005 före orkanen till mer än 12 000 personer 2007. Hemlösheten skapade mental ohälsa, isolering och utsatthet för drabbade. Äldre, funktionshindrade och andra utsatta grupper saknade hem och grundläggande samhällstjänster, som vatten och elektricitet. Detta hände trots att New Orleans under en tvåårsperiod halverade sin befolkning efter Katrina (Miller 2012; Ratner 2008 och Sasser 2007).

New Orleans har sedan länge haft en hemlöshetsproblematik. Hemlösheten förändrades dock efter Katrina. De hemlösa bestod 2007 av tre huvudgrupper: (1) kroniskt hemlösa, som aldrig lämnade New Orleans eller återvände efter Katrina; (2) evakuerade som förlorade hem efter orkanen, saknade federalt stöd eller aldrig erhöll något bistånd och inte hade råd att betala de höjda hyrorna efter Katrina och (3) *hispanics*, som kom till New Orleans efter orkanen (Sasser 2007). Forskning har visat att hemlösa personer har högre nivåer av traumatiska bakgrunder, missbruk och funktionshinder än övrig befolkning (Edgington 2009 och US Department of Health and Social Services 2013).

Lång försening i att öppna härbärgen efter Katrina påverkade den hemlösa befolkningen. Många katastrofdrabbade människor tvingades därför leva på gatorna (Sasser 2007). New Orleans saknade en fungerande socialtjänst, som gav

socialt stöd åt hemlösa. Efter Katrina erkände *Government Accountability Office* (GAO, 2008) att katastrofprogrammen inte klarade av att stödja hemlösa, funktionshindrade och arbetslösa evakuerade. Amerikanska myndigheter uppmärksammade inte den psykosociala sårbarheten hos hemlösa personer efter orkanen. Psykosocial sårbarhet skapar personlig skörhet och brist på känslomässiga hanteringsförmågor, social isolering, rigiditet, avsaknad av problemfokuserade hanteringsförmågor och copingstrategier för att hantera föränderliga förhållanden (Sasser 2007). New Orleans saknade ett samhällsbaserat psykosocialt stöd för drabbade, som kunde möta deras grundläggande behov, hjälpa dem att känna sig trygga och säkra, och acceptera och anpassa sig till förändrade livsförhållanden efter orkanen.

Samtalen med evakuerade visar att när New Orleans byggdes upp på nytt förlorade tiotusentals fattiga, svarta arbetarfamiljer hyresrätter och blev hemlösa då hyresrättsbyggnader raserades efter orkanen med stöd av korrumpierade lokala politiker, strukturella och kulturella krafter och politiska traditioner med inslag av etniskt grundade hierarkier och privilegier. New Orleans tidigare borgmästare avtjänar nu ett tioårigt fängelsestraff för korruption efter Katrina. Efter orkanen revs tusentals hyreslägenheter av *Housing Authority of New Orleans*. Idag har endast en mindre del av dessa enheter blivit ersatta av nya hyreslägenheter. En konsekvens av detta är att låginkomsttagare koncentreras till kroniskt fattiga och etniskt segregerade bostadskvarter med avsaknad av infrastruktur och samhällstjänster. Under återuppbyggandet av staden hade fattiga

invånare få eller inga rättigheter. Många av dem blev avhysta från skadade och icke skadade bostäder. Etnisk diskriminering på bostadsmarknaden var tydlig även före Katrina men förvärrades efter orkanen. Diskrimineringen visade sig i att lokal lagstiftning hade en negativ påverkan på den afro-amerikanska befolkningen, illegal diskriminering har fortsatt att marginalisera afro-amerikaner, *hispanics* och andra minoriteter och att hyresvärdar passade på att tjäna pengar på den nyanlända vita, rikare befolkningen efter 2005 (Quigley 2016).

Pardee (2012:63) visar att orkanen Katrina skadade ca. 70% av bostäderna i New Orleans. Bristen på billiga hyreslägenheter efter Katrina kan förklaras av förstörda hyreslägenheter och kraftiga hyreshöjningar för återstående och nybyggda hyreslägenheter. Första året efter Katrina steg hyrorna med ca 36% och tre år efter Katrina var hyrorna 46% högre än före Katrina samtidigt som löneutvecklingen inte hängde med (Brookings Institution och GNODC 2008). Många evakuerade fick problem med att komma ikapp med hyresbetalningar efter att de krävdes på obetalda hyror från perioden då de hade evakuerats från New Orleans (Pardee 2012 och Trethewey 2010).

Efter att vallarna brast och vattnet översvämmade New Orleans drabbades stadsdelen St. Bernard Parish särskilt hårt. När stadsdelen byggdes upp igen 2006 var lokala lagstiftare rädda för att afro-amerikanska evakuerade skulle flytta dit. Som en följd av en lokal, etnisk maktordning skapade politikerna en etniskt boendesegregerande lag, som gav mandat åt privata husägare att begränsa uthyrning

av hus till personer som de var släkt med. Vid den tiden var 90% av husägarna vita i det etniskt homogena St. Bernard Parish. Även majoriteten av deras släktingar var vita. Lagen uttalade inte explicit att afro-amerikaner förbjöds att hyra hus i stadsdelen men den stängde ute afro-amerikaner från St. Bernard Parish.

Quigley (2016) visar att befolkningen i New Orleans minskade med 95 000 invånare decenniet efter Katrina från 484 674 år 2000 till 389 617 år 2015. Nästan hela denna befolkningsminskning utgörs av afro-amerikaner. Den vita befolkningen ökade i mindre omfattning. *Hispanics* nästan fördubblades. Mer än 10 000 odo-kumenterade invandrare från Honduras, Mexiko, Guatemala, El Salvador, Nicaragua, Mexiko, Dominikanska Republiken och Kuba kom till New Orleans efter Katrina för att ta lågt betalda byggjobb och städa upp efter orkanen. Även före Katrina hade New Orleans en stor andel invånare från Honduras. Antalet *hispanics* i staden har nu gått om antalet vietnamesiska invånare, som håller liv i Louisianas räkindustri. Nästan hälften av *hispanics* i New Orleans-regionen kommer från Centralamerika, en fjärdedel från Mexiko och en mindre del från Kuba och andra länder. Dessa siffror skiljer sig från övriga USA där två tredjedelar av *hispanics* har mexikanska rötter (Hopkins 2015). En stor mängd vita *YURPS* (*Young, Urban, Recovery Professionals*) har flyttat till New Orleans efter Katrina. Afro-amerikaner, som utgjorde två tredjedelar av New Orleans befolkning före Katrina, kämpar för att få tillbaka politiskt inflytande efter orkanen. Idag utgör afro-amerikaner mer än hälften av stadens befolkning.

När New Orleans byggdes upp på nytt skapades etniska spänningar till följd av misstro mellan etniska grupper och decennier av etnisk diskriminering i staden (Olhansky och Johnson 2010). Afro-amerikaner har åren efter Katrina haft en spänd relation till *hispanics*. Alldeles efter Katrina var *hispanics* välkomna då New Orleans behövde arbetskraft. 2006 försvagades gästfriheten då *Immigration and Customs Enforcement* slog till mot *hispanics*. När *hispanics* visade att de var i New Orleans för att stanna började diskrimineringen (Hopkins 2015).

Denna rasgrundade spänning fick nationellt mediafokus 2006 då den dåvarande borgmästaren Ray Nagin i ett tal lovade att New Orleans skulle återgå till att vara *Chokladstaden* (CNN 2006). *Chokladstadstalet* handlar om raspolitik i New Orleans. Begreppet *chokladstad* i afro-amerikansk kultur refererar till en stad med afro-amerikanskt ledarskap och afro-amerikansk majoritetsbefolkning. I den samhälleliga demografidiskussionen efter Katrina presenterades ett framtidsscenario där majoritetsbefolkningen i New Orleans skulle förändras från svart till vit. *Chokladstadstalet* placerade återuppbyggandet av New Orleans i ett sammanhang, som går tillbaka till 1950- och 1960-talens medborgarrättsrörelse i USA.

Avslutande reflektion: ett krislärandeperspektiv på orkanen Katrina

Artikeln har visat att djupare orsaker, som påverkade social, etnisk och ekonomisk polarisering och dess konsekvenser i New Orleans, var att tusentals hyreslägenhe-

ter raserades efter direktiv från lokala beslutsfattare och inte ersattes, att afro-amerikaner stängdes ute från vita områden, att stora delar av New Orleans renoverades och nya områden byggdes då huspriser och hyror kraftigt steg, som gjorde att afro-amerikaner med lägre inkomster inte hade råd att bo där. Platskänslor, som tidigare var direkt kopplade till Katrina, vändes till framtidsförhoppningar för vissa grupper i samhället samtidigt som andra grupper drabbades hårt av mental ohälsa, isolering och utsatthet. Den strukturella, rasifierade diskrimineringen av fattiga afro-amerikaner och *hispanics* i New Orleans efter orkanen Katrina har resulterat i etnisk boendesegregation och hemlöshet, som uppvisar dominerande maktordningar grundade på social klass och föreställningar om "ras" eller etnicitet. Afro-amerikaner och *hispanics* har i decenniet efter Katrina kämpat mot diskriminerande strukturer och kulturella föreställningar genom offentliga demonstrationer och vardagsprotester där kritiska röster riktats mot lokala politiker, polis och andra samhällsorganisationer.

Hur kan då erfarenheterna av orkanen Katrina användas som en läranderesurs för att hantera nya kriser? Naturkatastrofens efterförlopp kan lära oss att utsatta krissamhällets lokala, regionala och nationella beslutsfattare, krisorganisationer och civilsamhällets organisationer kan välja att stärka krisberedskapen om de skapar lokala förutsättningar för att fungera som sociala nätverk av ömsesidiga beroenden mellan individer, grupper och samhällsorganisationer, som lever tillsammans, tar hand om varandra och löser gemensamma samhällsuppgifter. Om utsatta kris-

samhällets ledare, krisorganisationer och civilsamhällets organisationer inte lyckas skapa dessa förutsättningar kan krisberedskapen försvagas. Parallellt kan hat, missstro och kulturell splittring mellan etniska grupper frodas, ekonomiska ojämlikheter mellan grupper öka, grupper utestängas och motarbetas genom diskriminerande maktutövning och korrupktion med fokus på etniska gruppskillnader och att stärka den egna etniska gruppens identitet. Krisledare och krisorganisationer har samhällsansvar att prioritera särskilt utsatta grupper som barn, äldre, funktionshundra och hemlösa och aktivt arbeta för att bevara samhörighet i samhället och förebygga missstro mellan etniska grupper och etnisk boendesegregation efter kriser.

Förbättringar i New Orleans efter Katrina utgörs av stärkt katastrofberedskap utifrån katastroferfarenheterna 2005. Utvecklade säkerhets-, riskanalys- och krisinsatsrutiner inkluderar översvämningssäkra hus, stärkta skyddsvallar, förbättrade översvämningssystem, varningssystem och översvämningsskartor. Möjligheten att samordna resurser både inom och mellan krisorganisationer är en viktig förutsättning för att en krishändelse ska kunna avvärjas och kunna lösa akuta uppgifter när ansvarsområden går in i varandra. Det är viktigt att ansvarsfrågan är tydlig så att alla inblandade samhällsorganisationer och drabbade vet vart de ska vända sig. Det är också avgörande att krisberedskaps-, akuta krishanterings- och återhämtningsprogram är väl finansierade och kan implementeras direkt i samband med krishändelser. Exempel på detta är att med framförhållning kunna erbjuda omedelbara busstransporter för personer,

som saknar egna fordon, förbättrade tillfälliga och permanenta härbärgen i drabbades hemområden med utbildad personal och säkerhet, som kan ta hand om större mängder människor under en längre tid och anpassade krisorganisationer, som kan hantera förändrade behov och omständigheter och arbeta för att minska lidande och förluster hos drabbade. Stödåtgärder behövs för att ta hand om krisdrabbade människor med psykologisk första hjälpen omedelbart efter traumatiska händelser, stödsamtal och långvariga trauma-behandlingar. Krisstöd efter katastrofer kräver en helhetssyn på drabbade människor och fysiska katastrofplatser. Sociala nätverk och samhällets stödinsatser kan tillsammans hjälpa människor att acceptera vad som hänt, vad krisen kan innebära, uttrycka tankar och känslor, förstå egna och det omgivande samhällets reaktioner, skapa en känsla av sammanhang och få en långsiktig förståelse för det som hänt, och inse hur krisen kan fungera som en stärkande resurs i vardagslivet och att hantera nya kriser.

Referenser

- Back, L. (1996). *New Ethnicities and Urban Culture: Racisms and Multiculture in Young Lives*. London: UCL Press.
- Bourne, J. K. (2007, August). New Orleans: A Perilous Future, *National Geographic Magazine* <http://ngm.nationalgeographic.com/print/2007/08/new-orleans/new-orleans-text> (Hämtad 2017-01-05).
- Brookings Institution GNODC (2008). *Anniversary Edition: Three years after Katrina*. New Orleans, LA: Greater New Orleans Community Data Center.
- Carter, E., Donald, J. och Squires, J. (red.) (1993). *Space and Place: Theories of Identity and Location*. London: Lawrence and Wishart. CNN (2006, 18 januari), Nagin apologizes for 'chocolate' city comments, <http://edition.cnn.com/2006/US/01/17/nagin.city/index.html> (Hämtad 2017-01-05).
- Dreilinger, D. (2016, 16 december). Child poverty down, and 6 more facts from New Orleans Youth Index, *The Times-Picayune* http://www.nola.com/education/index.ssf/2016/12/youth_conditions_new_orleans.html (Hämtad 2017-01-05).
- Edgington, S. (2009). *Disaster planning for people experiencing homelessness*. National Health Care for the Homeless Council. <http://www.nhchc.org/wp-content/uploads/2011/10/Disaster-Planning-for-People-Experiencing-Homelessness.pdf> (Hämtad 2017-01-05).
- Government Accountability Office (2008). *Disaster recovery: FEMA's public assistance grant program experienced challenges with Gulf Coast rebuilding*. (GAO-09-129).
- Hooks, B. (1981). *Ain't I a Woman: Black Women and Feminism*. Boston: South End Press.
- Hopkins, A. (2015, 5 augusti). *Hispanic population fights to stay in New Orleans 10 years after storm* <http://www.wdsu.com/article/hispanic-population-fights-to-stay-in-new-orleans-10-years-after-storm/3378964> (Hämtad 2017-01-05).
- Hori, M., Schafer, M. J., Bowman, D. J. (2009). Displacement dynamics in southern Louisiana after Hurricanes Katrina and Rita. *Population Research and Policy Review*, 28(1), 45–65.
- Miller, L. M. (2012). Katrina evacuee reception in rural east Texas. I L. Weber, L. Peek, red. *Displaced: Life in the Katrina diaspora*, 104–118. Austin, TX: University of Texas Press.
- Olhansky, R. B., Johnson, L. A. (2010). *Clear as mud: Planning for the rebuilding of New Orleans*. Chicago, IL: American Planning Association.

- Pardee, J. W. (2012). Living through displacement: Housing insecurity among low-income evacuees. I L. Weber, L. Peek, red. *Displaced: Life in the Katrina diaspora*, 63-78. Austin, TX: University of Texas Press.
- Quigley, B. (2016). Race and Class Gap Widening. *The New Orleans Tribune* <http://www.theneworleanstribune.com/main/katrina-pain-index-2016-by-the-numbers/> (Hämtad 2017-01-05).
- Ratner, L. (2008, 7 februari). Homelessness in New Orleans. *The Nation*. www.thenation.com/article/homeless-new-orleans (Hämtad 2017-01-05).
- Sasser, B. (2007, 28 mars). Surge in homeless hits New Orleans. *The Christian Science Monitor*.
- Trethewey, N. (2010). *Beyond Katrina: A meditation on the Mississippi Gulf Coast*. Athens, GA: University of Georgia Press.
- US Department of Health and Social Services (2013). *Disaster response for homeless individuals and families: A trauma-informed approach*. <https://www.phe.gov/Preparedness/planning/abc/Pages/homeless-trauma-informed.aspx>
- Weber, L., Peek, L. (2012). Documenting displacement: An introduction. I L. Weber, L. Peek, red. *Displaced: Life in the Katrina diaspora*, 1-20. Austin, TX: University of Texas Press. Westin, C. *et al.* (1999). *Mångfald, integration, rasism och andra ord*. Stockholm: Socialstyrelsen.

*Karl Hedman, FD i sociologi, universitetslektor i socialt arbete,
globala studier och omvårdnad vid Jönköping University
E-post: karl.hedman@ju.se*